

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:
 Egész évre 1 írt 80 kr.
 Fél évre — > 35 >
 Negyed évre — > 20 >
 Egyen száraz 4 kr.

A „Magyar Néplap” és „Hozzájárás” előfizetési ára:
 Egész évre 8 írt — kr.
 Fél évre 4 > 50 >
 Negyed évre — > 20 >

Szerkesztők:
LEPSÉNYI MIKLÓS
 és
NÉMETH GELLÉRT.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel:
 Egész évre 6 írt — kr.
 Fél évre 3 > — >
 Negyed évre 1 > 50 >

„Magyar Néplap” hetenkint háromszor a „Hozzájárás”-val:
 Egész évre 7 írt 80 kr.
 Fél évre 3 > 80 >
 Negyed évre 1 > 80 >

Az új honatyák.

— A „Herkó Páter” szerint. —

Köpicke Djözö: Szervasz Khóbi! Vadj the megválaszava edj khépviselű?
 Wohlfene Khóbi: Jach bin! — Vadj the szinthén?
 Köpicke Djözö: Na ja! — Én is edj vadjom a mi néphünkéből!

Farsang után.

Talán jobb lett volna azt a címet adni ezen újságcikkelynek: *Vásár után*. Mert, hogy a lezajlott képviselőválasztás nem volt egyéb egy országos baromvásárnál, — az bizonyos.

Lehetett ott látni mindenféle népet: lókötnél nagyobb betyárokat, akik a jó magyar népnek nem a lovát, hanem a jogát rabolták el; izmaelita kereskedőket, akik vaggonszámra hozták és vitték az olesón összevásárolt tömérdek barmot, szorongatva azt a marhapasszust, amelyet a vásárbíróság állított ki nekik sok száz vagy néhány ezer baromról, kitüntetve benne a portékák származási helyét és életkorát, annak rendje és módja szerint. Volt ott mindenféle népség, még becsületes ember is elég, de legtöbb volt az üzérkedő és az áru.

Szinte látni véljük még most is azt a lótástfutást, amit a szenzálok véghezvittek. Magunk előtt látjuk azokat a rekedt torku alkuszokat, akik egymást tullicítálva kapkodták az árukat s terelték falkákba a megvásárolt barmokat.

És úgy rémlik előttünk, mintha a vevők is, az árucikkek is emberi alakot viseltek volna.

Valóban, azok mindnyájan emberek lehettek s bizonyos, hogy az állatokat csak utánozni akarták úgy az orditozásban, mint a fogvicsorgatásban és marakodásban.

Láttuk ugyan, hogy mint a disznók a moslékot, úgy vedeltek valami szeszés rondaságot, de hát meg volt a kezük, lábuk, legfőlegb a fejük és az eszük hiányzott.

Valóban különös. Szinte hihetetlennek tesz, hogy mindazok eszes teremtmények, művelt állampolgárok lehettek volna.

De hát a lapok azt mondják, hogy mégis úgy van. Egész határozottan állítják, hogy azok is emberek voltak, akik vásároltak, meg azok is, akik magukat áruba bocsátották és eladták.

Hát ha csakugyan így van, — pedig így kell lennie, — akkor ez igazán kétségbeejtő. Ha csakugyan emberek tartották ezen iszonyatos farsangot, akkor arra rettenetes súlyos büntetnie kell következnie.

És úgy van!

A nép farsangolt, még pedig *maszkba* öltözve. És milyen maszkba! Mindmegannyi egy-egy borjunak, ökörnek, számarának vagy disznónak tett. S eszerint is kelt a farsangi vásáron. A cégéresebb ökörért százakat is adtak, a számar ellenben 10—20 forintjával kelt, pedig meg kell adni, hogy csupa nagy számar került eladás alá.

Tehát farsangolt a nép. Kimulatatta magát kedvére.

A nép mulatása ellen semmi kifogásunk se volna, hiszen eleget huz-von, eleget koplal, eleget

szomorkodik, megérdemel tehát egy jó napot, néhány jobb falatot és egy kis örömnapot. Meg tudom bocsájtani még azt is, ha egy fiatal legénynek egyszer-másszor akkora kedve kerekedik, hogy még a himes pruszlikját is lehegedülteti magáról a cigánynyal. Azt mondom: hadd mulassa ki magát kedvére, nem árt vele senkinek s azért nem dől össze a világ. Ha egyszer kimulatatta magát, aztán jó kedvvel fog dolgozni s csakhamar visszaszerzi, amit elmulatott. A jó kedv nem bűn, csak megengedett formában nyilvánuljon és senkinek ne ártson.

Hanem, hogy komoly családos ember más pénzén dárídozzon és e pénz miatt eladja a becsületét, az örök üdvösségét, a földi boldogságát és mennybeli örökségét, — azt már semmiképpen se helyeselhetem, sőt a leggyalázatosabb bűnnek tartom.

Pedig tömérdek választó polgár így cselekedett.

Hogy néhány napig mulathasson: öt évre elzalogosította a jogát, a becsületét, sőt még azt is, ami nem volt a sajátja, t. i. családjának és polgártársainak földi boldogságát.

Farsangolt néhány napig, hogy öt hosszú évig keserves böjtöt kelljen tartania nyomorult családjával és valamennyi polgártársával együtt.

Nem tudta meggondolni, hogy azok, akik tőle a jogát potom áron megvették, nem fognak ám megelegedni azzal a marhapasszussal, amelyet az országos vásáron szereztek, hanem kamatostól együtt ki fogják vásárolni a bőrükön azt a tömérdek pénzt is, amit a vásáron elköltöttek.

Nem méltók-e tehát rá, hogy undorral forduljunk el tőlük?

Hiszen nemcsak önmagukat adták el, hanem minket is. Nemcsak a saját bőrükre ittak, hanem a miénkre is.

Igen, a hosszú keserves böjtöt nekünk is nyögnünk kell, éppen úgy mint nekik, mert a saját polgárjogukkal együtt a miénket is elzalogosították.

Hát volt-e bennük egy csipetnyi emberség, egy mákszemnyi felebaráti szeretet és becsületesség?

Bizony, bizony szégyenelhetik magukat!

Nem érdemlik meg egy szerető pillantását annak a jó hitvesnek, aki oly esdeklő hangon kérte őket, hogy maradjanak meg a becsületeség útján. Nem érdemlik meg gyermekeik szeretetét, akik imádkoztak értük, hogy kisértetbe ne essenek. Nem érdemlik meg polgártásaik barátságát, akik hiába jártak előttük jó példával. De nem érdemlik meg a jó Isten áldását se, amiért szent vallását elárulták és ezen szent vallás üldözőinek hatalmat adtak fölöttünk.

De me mint lelki be

Majd h lesz szükség menjenek az ták. Mi nem addig, míg i kénytelenek tapasztalni a panaszaikat.

Szent I a kath. vallá vele fog szá

A hasp zait, majd s királyunkkal

Mi, aki méből a be

séget nem

meg nem ij

alatt, melyr

fölrva: vise

sorsot, mel

ánk s megk

Istenhez, h

gedje, hogy

fölött diadal

ellenség rés

bennünket

mennyekben

P

Az orsz

23-ára hivta

tagjait. Az el

mert a házs

választott ké

össze a képv

a korelnök k

sége az orszá

nyitni. A kor

megnyitást k

amit minden

ha csak ebb

teheti azt va

képviselőház

megválasztar

pitani. Aztán

és előrelátha

tével pedig

szokott mód

Sok az

aansága Bár

liberális pá

De megérdemlik, hogy megvessük őket, mint lelki belpoklosokat.

Majd ha tanácsra, segítségre, vigasztalásra lesz szükségük: ne mihozzánk jöjjenek, hanem menjenek azokhoz, akiknek testüket-lelküket eladták. Mi nem fogunk megkönyörülni rajtuk mindaddig, míg igaz bünbánatot nem tartanak, hogy kénytelenek legyenek ámitóikhoz folyamodni és tapasztalni azt, hogy azok kutya se veszik a panaszaikat.

Szent István király azt mondta, hogy aki a kath. vallás ellen vét, tudja meg, hogy az ő vele fog számolni az igaz Biró ítélőszéke előtt.

A haspártiak elárulták szent vallásuk igazait, majd számoljanak érte szent István dicső királyunkkal az utolsó ítélet napján!

Mi, akik megmaradtunk Isten szent kegyelméből a becsület útján, akik fáradságot és költséget nem kímélve, becsmérléstől és üldözéstől meg nem ijedve hiven kitartottunk azon zászló alatt, melyre a keresztény vallás védelme volt fölírva: viseljük békés megadással azt a kemény sorsot, melyet polgártársaink árulása mért reánk s megkettőztetett buzgalommal imádkozunk Istenhez, hogy áldja meg igyekezetünket s engedje, hogy szent vallásunk minden ármány fölött diadalmat aratva, minden külső és belső ellenség részéről béket élvezve boldogíthasson bennünket földi pályánkon s üdvözítsen egykor mennyeekben!

POLITIKAI HIREK

Az országgyűlés megnyitása. Ő felsége folyó hó 23-ára hívta egybe az országgyűlés ujonan választott tagjait. Az első ülés azonban csak 26-án tartható meg, mert a házszabályok úgy rendelkeznek, hogy a megválasztott képviselők csak a harmadik napon gyűlhetnek össze a képviselőház üléstermében. Ezen ülésen fogja a korelnök közölni a házzal, mikor szándékozik ő felsége az országgyűlést trónbeszéddel ünnepélyesen megnyitni. A korelnök Madarász József lesz. Az ünnepélyes megnyitást követő nap kell benyújtani a mandátumokat, amit minden képviselő köteles személyesen teljesíteni, ha csak ebben akadályozva nincs, mely esetben megteheti azt valamelyik képviselőtársa útján is. — Az új képviselőház mindenekelőtt a *főlistai bizottságot* fogja megválasztani és csak azután a munkarendjét megállapítani. Aztán következnek a költségvetési tárgyalások és előrelátható elkeseredett viták. Mindezeknek végzetével pedig a törvénygyártások és az adóemelések a szokott módon.

Sok az eszkimó, kevés a foka. Nincs nagyobb kiánsága Bánffy-nak, mint hogy minél számosabbá tegye liberális pártot. Tartalmasságra nem törekszik, mert

szerinte egy jeles tehetségnél mindig többet ér két igen szavazat. Utóvégre is mit használna neki, ha volnának jeles emberei, de nem volna többsége? Célját el is érte, mert több embere van, mint hajaszála. És még mindig kínálkoznak neki újabb és újabb támogatók. Hát iszen Bánffy ezeket is szívesen fogadja. Legyen lúd, ha kövér. De nem így a párt. Ott meg vannak ijedve, hogy nem lesz elég a husosfazék tartalma. Azért zudultak föl legutóbb Szápáry László gr. ellen is, aki szintén a liberális pártba vágyakozott, de aligha sikerül bejutnia.

Megválasztott nemválasztók. Bánffy Dezső a nagy hajzában hét olyan jelöltet fogott, akik megválasztattak, anélkül, hogy választó joguk volna, akiknek mandátuma tehát semmis. Ehhez hasonló baleset történt Biedermann megválasztott kormánypárti képviselővel, aki egy bécsi bankcégnél tagja. Ez az „új” honatya ugyanis magyarul nem tud egy árva szót se s még csak ezután kellett volna megtanulnia azt a nélkülözhetetlen szót is, hogy: „igen”. Ez azonban felesleges, mert mandátumát a *magyar nyelv nem tudása miatt* kérvénnyel megtámadták. Az igaz, hogy ezt a kérvényt elutasíthatnák azzal az indokolással, hogy felesleges magyarul tudni egy képviselőnek, mikor nem tud maga a miniszterelnök se. Azt hisszük, hogy a jövő nemcsak megválasztott nemválasztót, nemcsak magyarul nem tudó Biedermanokat, hanem még egyebet is, mást is fog mutatni.

Választási gazságok.

A tudósítások még egyre érkeznek hozzánk azokból a kerületekből, amelyekben a kormány vérlázító erőszakkal, a hatalommal és a pénzzel győzött.

Breznóbányán. A liberalizmus önző rabjai alkotmányos szabadság tipró feladatukat itt is hiven megoldották. Hogy a néppárt lelkesültségét a népnek még az ajakán is elfojtsák, erőszakhoz nyultak. A város minden utcáját lovas és gyalogos katonasággal elzárták s míg ezen a kerítésen a liberálisok legkisebb bántódás nélkül átmehettek, addig a néppártiak a legvadabb bánásmódban részesültek. A néppárt így óriásilag meg lett tizedelve. Igazolványt a néppártiak közül egyetlen egy se kapott. A szavazatszedő helyiség ajtaját elállták a zsidók, akik még ott is fenyegették, gyalázták a néppárti szavazókat.

Korponán. Ez a kerület is évek hosszú sora óta a kormányé. Megszeppentek tehát a liberálisok, mikor a revizionista Ivánka Oszkár lépett fel ellenük. Ki lett adva a jelszó: Ivánkát el kell buktatni! A tatárhad csak úgy szórta a pénzt, mint a polyvát. Szidták és gyalázták a papokat. A liberális korteskedés minden nemtelen eszközehez folyamodtak. Az ellenzék emberei a legkülönfélébb zaklatásoknak voltak kitéve. Egy vidéki zsidó kortes a választás előtti napon egy Mikulcsik nevű embert felbérelni akart, hogy a választás napján Németi, Szebelléb és Domanyik ellenzéki községeket gyujtsa fel. A nevezett el is fogadott két frtnyi előleget, azonban csak azért, hogy a zsidót feljelenthesse, amit meg is tett. A visszautasított szavazatok száma meghaladja a 180-at. A választás még másnap a hajnali órákban sem ért véget. A liberálisok, mikor látták, hogy bukásuk elkerülhetetlen — egy *Karpelesz* nevű zsidót fogadtak fel, aki egy tentásüveggel rohant a szavazó helyiségbe s annak tartalmát a választási lajstromokra öntötte. A tenta azonban csak Ivánka Oszkár szavazóinak nevére folyt. A választási elnök be akarta szüntetni a választást.

tást; mivel azonban Ivánka kijelentette, hogy az olvasatlan nevek törlésébe is beleegyeznek, — folytatta a szavazatszedést, melynek eredménye lön a kormány csufos veressége.

Pincehelyen. A kormány itt is hallatlan erőfeszítést tett, hogy győzelemhez jusson. A választás előtt különösen a jegyzők, a kormánynak eme mindenre kész emberei, nem riadtak vissza semmiféle furfangtól. Nem riadtak vissza az erőszakoskodástól, hiszen *felsőbb parancsra* cselekedtek. Eltek a megfélemlítés minden nevével. Szavazás napján pedig a recipiáltak hada kezdte meg azt az aknamunkát, melyet csak vesztegetésnek lehet nevezni. Ezt a lelekvásárlást bámulatos sikerrel végezték. Igaz, hogy a lélekvásárló zsidók közül hármat rajta érték a vesztegetésen, amint a néppárti Apponyi szavazóknak 300 forintot kínált. Néhány zsidó lelekkufárt amugy igazában helyben is hagytak. Hogy a szavazó urnánál számos néppártit elutasítottak a legcsekélyebb okok miatt, annak felmítése felesleges, mert hiszen a nagy mufti: Barffy gyepőjevel vezetett választási elnököknek ez a legkisebb bűne.

Gyergyó-Szent-Miklóson. Meg a választást megelőző napon sem volt a néppártnak jelöltje. A választás napján azonban fölléptettek Zomora Daniel, alfai plebánost. Mikor a szavazás megkezdődött, roppant tömeg lepté el a tereket. Az ordítózás fülsiketítő hangja mellett vonult el a leitatott, megvesztegetett kormánypárti tömeg, míg a szeretet és ragaszkodástól veztetett választó polgárok szép rendben haladtak el zászlójuk alatt. A kormánypárt jelöltje nem mert saját népe közé menni, mert attól félt, hogy megkövezik azok maguk. A néppárt egy eikülönített helyen étlen szomjan türelmesen várakozott, míg a liberálisok szabadon jártak-keltek, ettek-ittak. Semmiféle erőszaktól nem ijedett meg az a tömeg, mely kitartóan várakozott. És győz is, ha a kerület papsága vele tart. Így is — páratlanul áll a választások történetében — a gyergyó-szent-miklósi választás. Hisz csak 113 szavazattal tudott győzni a kormány, holott ha vissza nem vetnek 150-et, akkor a választás napján fölléptetett néppárti képviselő fog győzni.

Siklóson. A kormány vesztesége itt előre látható volt. Ezért aztán fűhöz-fához kapkodtak. A választás napján valóságos zendülést akartak előidézni. Azonban az ellenzék vezérei kerve-kértek a népet, hogy tartózkodjanak minden tüntetéstől, nehogy a kormány biztos győzelmüket megsemmisíthesse. Irtózatossá erőfeszítést fejtett ki Perczel zsidópártja. Egy zsidókortas az egyik községbirónak csak ezer forintot ígért, ha a népet elvakítja s Perczelhez tereli. A becsületes ember azonban visszautasította. És dacára minden erőszakoskodásnak, dacára annak, hogy 365 választót visszautasítottak, dacára annak, hogy ezresekkel dobálóztak, dacára annak, hogy a hivatalnok sereg az ügyvéd urakkal s a zsidósággal egyetemben mindent elkövetett, mégis győzött a revizionista Antal Pal 347 szavazat többséggel.

Magyar-Óváron az ottani fejüket vesztett megyei urak, látván partjuk biztos bukását, szintén megkísérelték a Nyitra, Stomfa példáját követni, de csuful felültek és — nevetségessé tették magukat.

Ugyanis amint a szigetközi ellenzék (Reiter-párti) választók hosszú kocsisora d. e. 9 óra után M.-Óvárra megérkezett, Koós főszolgabíró megállítja a menetet, hogy nem szabad a városba menniök, mert már elkészték. A kormány emberei ugyanakkor jöttek és ezek szabadon bemehettek. Ezek már nem késtek el! Micsoda arcátlanság kell az ilyesmihez?! A főszolgabíró nyíltan

kijelenté, hogy a kormánypártiak bemehetnek, az ellenzékiek nem. S amikor megkérdezték, hogy mi jögon teszi ezen nevetségés, észnélküli tilalmat? — valami felsőbb parancsra hivatkozott. A néppárt vezetői feljelentették a választási elnöknek a basáskodó szolgabíró. A lelkiismeretes elnök rögtön egy huszártisztelet menesztett a tett színhelyre. Igazán épületes volt, midőn ezen huszártiszt ott a nép előtt alapos leckét adott az alkotmánytanból a főszolgabíró urnak. Megértette vele, hogy ő itt nem parancsol, neki semmi szava. — Hogy ezen jelenet a szolgabírói tekintély emelésére cseppet se folyt be, az bizonyos. — Mire is nem képes a tehetetlen düh?! Még a józan észről, gondolkozástól is megfosztja az embert.

Kisuceajhelyen — 1200 választója volt a néppártnak, míg a liberálisok talán nem voltak százötvenen. Jól látták ezt a kormány főkortesei. Ez okból fortélyhoz folyamodtak. Ez a fortély pedig az volt: hogy új választást csinálnak. Táviratoztak a főispánnak, aki visszasurgonyozott: ha Tarnócy módon nem lehet győzni, meg kell zaklatni a néppártot, vagy a választást megszüntetni, új választást csinálni. Ez az eset is ritkítja párját. Mondhatnók, egyedüli, alkotmányos országunkban. Mert nem történt kevesebb, mint az, hogy a választási elnökök déli feltizenkét órakor lemondottak, *s megszüntették a választást.* Maga az egyik választási elnök kijelentette, mikor kérdőre vonták — hogy miért szüntette be a választást, — miszerint a néppárt táborában a legnagyobb rend és fegyelem uralkodott, semmiféle összetűzés, semmiféle rendzavarás nem volt. Képzelték tehát, hogyan hatott ez a törvénytelen eljárás minden becsületes emberre. Az új választást folyó hó 12 ik napjára tüzték ki.

Zsolna-Rajecen nem kevesebb furfanggal győzött a liberális had a néppárt fölött. Tudják ugyanis, hogy a kerülethez tartozó Dlhopolo községben minden egyes szavazó néppárti. Ezeket akarták tehát szavazatuktól megfosztani. A választást megelőző napon ugyanis a község zsidói egy beteg gyermekre ráfogták, hogy az diftiritiszben van. A rögtön készenlétben volt zsidó járásorvos aztán kidoboltatta, hogy mindenféle összejövetel és gyülekezet tilos, a községből kimenni, vagy oda benni nem szabad. Ezt a rendeletet aztán a főszolgabíró is helybenhagyta. Mi volt ennek a következménye? Az, hogy másnap a választás napján — a község lakóit, mikor abból kiakartak menni, hogy Zsolnára utazzanak, — a határon katonák álltak el utjokat. Elkéseredve ment vissza a 150 választó falujába. Így fosztották meg a liberálisok egy teljesen tiszta néppárti községet alkotmányos jogaiknak gyakorlásától. Így terjesztenek megvetést az alkotmány iránt, gyűlöletet, elkéseredést a törvénytíró, jogsértő, igazságtaposó éréktelen hivatalnoksereg ellen.

Hát így is lehet?

Meghül az emberben a vér, mikor egyik-másik választás lefolyásáról vagy a lefolyásnak megakadályozásáról szóló tudósításokat olvassa, mert ha azok valóságot tartalmaznak, akkor Rózsa Sándor egyik-másik választási elnökhöz képest talpig becsületes ember volt. Igenis, ha azok a tudósítások igazak, akkor készíteni kell az akasztófákat és minden kegyelem nélkül föl kell rájuk huzni néhány volt választási elnököt.

A tudósítások ugyanis nyíltan hirdetik, hogy akadtak olyan választási elnökök, akik *esküjüket megszeg-*

ték és a p
tiporva bet
vén vele a

Az ig
let kívánja
választási
kipellenger
megszegtel

Ha a
tani a kap
amazoknál

Nem
s igazság
Isten legy

Nem
elfojt az a
Ha bujtat
igazságos
nyájunkat.

Ki k
törvényne
vélemény
ha megté
veszítjük

Nem
gyar alko
sebb mag

Mer
hány ilye
elzárta a
tan hang

Ez
Vél

„Félegy
ezer vála
sőt még
rakoztak

Nem
az adófi
keressük

Ki
tenni a

Tö
a budap
ítélet ut

Me
vagy ne

Ha
büntetés
ha pedig
vetett el
hóhér k

Eg
Szórol-s
következ

”
órákor

H

Ö

ték és a polgárok legszentebb választói jogát sárba tiporva betyárkodtak, moeskos mandátumokat szerezvén vele a jóhiszemű jelölteknek.

Az igazság, a jog, a törvény és a magyar becsület kívánja, hogy szigorú vizsgálat indíttassék mindazon választási elnökök ellen, a kiket a közvélemény már kipellengérezett és ha valónak bizonyul, hogy esküjüket megszegték, föl kell őket akasztatni.

Ha a gatyás zsványokat kipusztítottuk, ki kell irtani a kaputosokat is, akik százszor veszedelmesebbek amazoknál.

Nem szabad kihívni az elkeseredett nép haragját s igazságot kell szolgáltatni a jognak, mert különben Isten legyen irgalmas, kegyelmes e szegény hazának.

Nem halljátok-e azt a morajt, melyet most még elfojt az a reménykedés, hogy a gazok bünhődni fognak? Ha bujtatni fogjátok a betyárokat, a nép fékvesztett igazságos haragja velük együtt el fog söpörni mindnyájunkat.

Ki kell hát azokat szolgáltatni az igazságnak, a törvénynek s ha csakugyan olyanok, aminőnek a közvélemény tartja őket, ki kell irtani szánalom nélkül, ha megtévedt apánkat, testvérünket, vagy rokonunkat veszítjük is bennük.

Nem lehet megtérni, hogy néhány gazember a magyar alkotmányt sárba tiporja és még a legtöbbszörösebb magyar polgárságot is megfoszsa választói jogától.

Mert, hogy a bakonyi betyároknál elvetemültebb néhány ilyen zsvány még a magyarajku polgárokat is elzárta a választási urnától, azt szelvében-hosszában nyíltan hangoztatja az élő nyelv és az írott betű.

Ez alkalommal csupán egy esetre hivatkozunk.

Véletlenül kezünkbe került egy vidéki lap, a „Félegyházi Hiradó”. Abban olvassuk, hogy mintegy ezer választó polgárt nem engedett az elnök leszavazni, sőt még az urnához se eresztette őket, jölehet, ott várakoztak a szavazó helyiség közelében.

Nem keressük most, milyen pártiak voltak ezek az adófizető, derék magyar választó polgárok, csak azt keressük: *Miért nem engedtek őket az urnához?*

Ki az a választási elnök, aki tul meri magát tenni a törvény intézkedéseire?

Történt-e már intézkedés arra vonatkozólag, hogy a budapesti hóhér Félegyházára menjen és a bírói ítélet után kötelességét teljesítse?

Mert vagy igaz a „Félegyházi Hiradó” szava, vagy nem igaz.

Ha nem volna igaz, akkor mindenesetre nagy büntetést érdemelne és büntetését már el is vette volna; ha pedig igaz, akkor a választási elnök olyan bünt követett el, a melynek méltó jutalmát e földön csak a hóhér kezéből veheti el.

Egyébiránt álljanak itt az említett ujság sorai. Szóról-szóra fogjuk idézni az említett írást, a mint itt következik:

„A szavazatok aránya délután fél öt órákor:

Hollónak 491,
Bakonyinak 260.

Hat órákor:

Hollónak 510,
Bakonyinak 310.

Öt óra tájban a Holló-pártiaknál a szava-

zók végkép elfogytak. A sokadalom közé cigányzene vonul s huzza.

A Bakonyi-párt emberei *nem látszanak fogyni*, oly sűrű tömegben állanak a kordon bejáratainál, türelmesen várva, míg rájuk kerül a sor.

Háromnegyed hétkor:

Helló 517,
Bakonyi 347.

A választási elnök a szavazást *hirtelen bezárta*, dacára az ott várakozó választók százainak, kik még nem szavaztak. Az eljárásról a bizalmi férfiak nyomban jegyzőkönyvet vettek fel, a melyet a választók aláírtak. A választás tehát meg leszén támadva.

Azután dr. Holló Lajos mondott köszönetet a Korona elé egybegyűlt népnek a megválasztásért.

Ez történt . . .

A mi szavunk.

A mi lapunk nem politikai lap, nem tarthatik tehát egyik párthoz sem és ezennel *ki-jelentjük, hogy nem is tartozik. Lapunk, ha oly körülmények közt volna, hogy pártállást foglalhatna el: a szabadelvű irányzatnak lenne barátja.* Mivel pedig ez időszerint ez sem s mivel csak társadalmi téren mozog: ítélete a választás vezetése körül követett eljárást illetőleg csak annál elfogulatlanabb. De nincs igaz s jóérzésű ember, aki el ne itélné ezt az eljárást. *Nincs, akit meg ne botránkoztatna, akit fel ne háborítana a választó polgárok jogának erőszakos elkobzása.*

Meggondolták-e azok, a kik morálvitézekként lépnek fel, midőn a nép jogainak védelméről beszélnek, hogy mily mélyen sértették abban a még romlatlan erkölcsű népben a jogérzetet, midőn százait a választóknak elzárták jogaik gyakorlása, az urna elől? Meggondolták-e, mit tettek? Meggondolták-e *s tudják-e, hogy itt első sorban nem „elv”-ről van szó, hanem polgári jogról.* Vagy ilyen rendszerrel akarják a nép erkölcsi és jogérzetét ápolni, fejleszteni? Szörnyű tévelygés! . . .

A hatalom teremthet ostromállapotot, de azt az igazságérzetében mélyen megsértett s lelkeben lázongó népet meg nem engeszteli, s ha gyűlölség kél benne és elkeseredés fogja el: magára vessen a hatalom.

1900 választó neve volt felvéve a n'vlijstromba s ebből a számból kilencszáz se szavazott le. Ilát ezer ember hova lett? Ezer ember! Mit gondolkodnak, jó urak, hova vezet ez?

Végül dr. Holló Lajoshoz szólunk, kit mint az igazság örét s a polgári és népjogok védőjét láttuk fellépni s tanultuk ismerni és kit ezután is ilyennek óhajtunk tudni. Azért minden utó-

gondolat nélkül föltesszük róla, hogy az ilyen módon szerzett mandátumot már csak társadalmi béke érdekében sem fogja megtartani.

Ime, így nyilatkozik egy olyan lap, mely nyíltan bevallja, hogy ha politizálhatna, nyíltan a néppárt ellen foglalna állást és a liberális irányt szolgálná.

Ezt tudva, nem kell-e attól félnünk, hogy amit irt, az szóról-szóra igaz?

Hiszen e lapot nem vezethette pártszenvedély és elfogultság, mert nem politikai lap. Mégis kénytelen volt ily keserűen fölajdulni, mikor azt tapasztalta, hogy a politikai jogokat egy magáról megfélelkezett, esküjét megszegő, elvetemült bitang, sárba merete tiporni.

A jog nevében követeljük a legerélyesebb bírói eljárást és e rémséges bűnnek méltóképpen való megtorlását.

Nem lehet tünni, hogy betyárok garázdálkodhasanak a polgárok politikai jogaiban. S ha valamelyik annyira vissza mert élni törvényadta hatalmával, éreztetni kell vele, hogy van nála nagyobb ur is, t. i. a törvény és az igazságszolgáltatás, mely az ilyen gazemberek részére még tud egy-egy akasztófát ácsoltatni.

Kecskeméti állapotok.

Napról-napra újabb értesüléseket kapunk a kecskeméti állapotokról. Látjuk ez értesülésekből, hogy a liberális atyfiak félnek, kétségbeesett erőfeszítéseket vesznek igénybe, hogy a 12-iki pótválasztásokon övék legyen a győzelem. Régi eszközükkel, a vesztegetésekkel próbálnak szerencsét. Bár ez erkölcstelen és becsutelen eszköz, de hát mit nyugtalanítaná a kutyaszivű falkát a becsutelenség és erkölcstelenség? Régen megszokta már. Hisz egész élete becsutelenségen és erkölcstelenségen alapszik. Enélkül ép úgy nem tud élni, mint a trágyaféreg trágya nélkül.

Zichy Nándor gróf hiveit azonban hiába ostromolják s hiába próbálgatják megtántorítani. Amint az olaj nem keveredik a vízzel, úgy ők se keverednek a kutyaszivűekkel. Mint a tenger hullámai között emelkedő kőszirt, oly szilárdan állnak ők is a liberális gazságok ostromai között. Becsütelenségükről visszapattanik minden incselkedés nyila. Pedig be szeretnék megvenni őket! Be szívesen megfizetnék! De a néppárti ember nem eladó soha és sehol, se Árvában, se Vasban, se Zalában, se Sopronban, se Kecskeméten. Nincs annyi pénze Bánffyknak, sőt még Rothschildnak se, amennyiért a néppártot megvehetné. A néppárti ember olyan, mint az acél: legfőlebb török, de nem hajlik. Megölhet a hatalom, mert nála az erő, nála a puská és szurony, — de megvásárolni nem fog soha se! Mi nem vagyunk eladók, mint a Kossuth-fele függetlenségek, kik itt fön, a kormányval trafikálnak, kinn, a nép előtt meg egyre szidják a kormányt.

Azt kérdezzük a kecskemétiektől: becsütetes párt-e az, mely veszteget, mely etet-itat s így a magyar népben a józanság erényét rontja? Becsütetes párt-e az, mely a szavazókat vásárolván, a honpolgári becsüteteséget lábbal tapossa? Becsütetes párt-e az, mely fenyegetéssel, ijesztgetéssel próbálgatja táborát növelni? S melyik párt használ ily gyalázatos, megszegő, alacsony eszközöket: a kormánypárt-e, vagy a néppárt?

Azt kérdezzük a kecskemétiektől: Van-e Kecskemét városában csak egyetlen egy ember is, ki becsüt-

len párthoz, vesztegető bandához akarna tartozni? Van-e csak egyetlen egy is, ki lelkét áruba bocsátaná s nem oda szavazna, hova a becsütet vezet? Van-e csak egy is, ki a vallás üldöző, egyházsértő tatár-kormány jelöltjére szavazna s ezzel részes lenne a liberális istenbántásban? Van-e csak egy is, ki ne érezné a lelkiismeret furdalását, midőn annak a pártnak jelöltjét akarja támogatni, mely a *polgári hazasságot* a nép könyörgése dacára is behozta? mely az *állami anyakönyvelést* milliókra rugó újabb terheivel egyetemben életbe léptette? mely tág kaput nyitott a szabad *vallástalanságnak*? mely arra is törvényt hozott, hogy ezentul keresztény is lehet zsidóvá, mert a zsidók persze még kevesen vannak.

A liberálizmus bűn!

Senki se feledje ezt.

Kecsmétiék! napjában ezeket forgassátok eszetekben, hogy *a liberálizmus bűn.*

Mondjátok el gyermekeiteknek, rokonaitoknak, szomszédaitoknak és másoknak is, hogy *a liberálizmus bűn.*

Aki tehát a liberálizmust támogatja, az bünt támogat.

A bünt pedig meg kell gyónni.

Ne feledje senki, hogy aki liberális emberre szavaz, az vétkezik. S ezt a vétket ép úgy meg kell gyónnia, mint a káromkodást, a lopást, a gyilkosságot, az istentagadást, stb.

Aki téged arra csábít, hogy szavadat liberális emberre ad le, annyi mintha arra kérne, hogy káromkodjál egyet. S te hallgatnál-e ily esetben csábításra? Ugy-e nem? Ugy-e nem bántanád meg az Istent senki kedvéért se? No hát azzal se bánts meg, hogy liberálisra szavazz. Mert ez is istenbántás ám. Még pedig nem is könnyű. Hisz aki a liberalizmust támogatja, az megtagadja Krisztus egyházát s az ördöghöz szegődik. Tehát istentagadó.

Érted-e ezt?

Érted-e ezt?

Jól értsd ám meg!

Az ítélet rettenetes napján számot kell majd adnod nemcsak káromkodásaidról és imáidról, de *szavazatodról* is.

Borzasztó ítélet váraozik reád, ha szavazatoddal visszaélvén, nem Isten dicsőségére, hazád javára és embertársaid üdvére használtad azt.

Asszonyok, ti is értsétek meg, mert ti is számadással tartoztok férjeitekért. S a ti számadástok is borzasztó leszen, ha nem tesztek meg mindent, hogy a becsütet utján, a Jézus Krisztus pártján megtartsátok őket.

Miként adtok akkor számot az Isten előtt?

Gondoljátok meg ezt, mert nem tréfa-dolog!

A kereszt mellé álltok-e, vagy a szabadkőmivesjelvény, a *malteros kanál* mellé?

Krisztus hivei vagytok-e, vagy a liberalizmusé?

Elöttetek a választás alkalma.

Válaszszatok!

A jót választjátok-e, vagy a rosszat?

Ha a jót választjátok, megáld benneteket az Ur. Ha pedig a rosszat választjátok, a sátán martaléka lesztek.

A jók velem kiáltják:

Eljen a nép!

Eljen a néppárt!

Eljen Zichy Nándor gróf!

†

A letenyei kerület néppárti választóihoz.

Becsületes küzdelmünk jutalmát megadta az Isten. Lobogónk diadalra jutott; elveinké lett a győzelem.

Isten után a nép kitartásának, politikai érettségének és tántoríthatlan becsületességének kell köszönnünk, hogy a diadal palmaága a néppárté lett. A nép megállott hiven és szilárdan a tisztesség lobogója mellett, noha óriási volt a kísértés. Hisz mindnyájan tudjuk, mily gyalázatos lélekvásárt vittek véghez a kutyaszivű tatárok. A hivatalnokok fölcaptak lélek-kerítőknek és ordító oroszláknak jártak községről községre, keresvén: kit lehetne hálójukba keríteni? A zsidóság, mintha alággyújtottak volna, oly keservesen fészkelődött, lótot-futott, utóbb kétségbeesve, pimaszkodásuktól se riadt vissza, hogy a gyengébbeket megfélemlítse, kényszerítse, vagy megvehesse. Még a választásra kirendelt alsó-domborui zsidó őrvezető is, nem a rendre ügyelt föl, hanem a néppárt békességes hiveivel arcátlankodott. De hála Isten, a nép megértette a kutyaszivű falkának szándékát, mely az volt, hogy arcátlanságokkal türelmének fonalát elszakítván, kitérésre ragadtassák: megtagadta magát s békén türt minden méltatlanságot, csak hogy a szavazás szabad menete megszakítást ne szenvedjen.

Köszönöm a letenyei választó kerület derék népének e szép önuralmát, önmegtagadását, szilárd kitartását és béketüresét.

Legszebb jutalmunk mindnyájunknak, hogy Isten föltette törekvéseinkre a siker koronáját. Elleneink hiába agyarkodtak, hiába arcátlankodtak, hiába akarták a szavazatokat összevásárolni: a zalai magyar becsületességen a'jas céljaik megtörttek.

A néppárt diadala a nép diadala, mert e párt a szegény, elhagyatott népé.

E párt zászlaján mindig a *népérdekek* lesznek fölírva, s mi, kiket a népakarat meghívott, hogy a *népet* képviseljük, soha se fogjuk elfelejteni azokat az ígéretek, melyeket a népnek tettünk.

Isten segítsége legyen a néppárttal, valámig e párt valóban a nép javának él.

Éljen a nép!

Éljen a néppárt!

Budapest, 1896 nov. 1-én.

Lepsényi Miklós

a letenyei vál. ker. orsz. képviselője.

A hitvédelem halottjai.

Mióta alkotmányos világ uralkodik Magyarországon, még soha nem volt annyi törvénytelenység, akkora erőszak és jogtiprás alkalmazva, mint a most lezajlott képviselőválasztásoknál, illetőleg kinevezéseknél. A polgárokban végre sikerült fölébresztenünk az emberi méltóság tudatát, siverült velük megismertetnünk az átkos politikai rendszer szándékát és célját, mely nem egyéb mint a polgárok jogainak és hitbeli meggyőződésének sárba tiprása.

Eszünk ágában sincs állítani, mintha a választások alkalmával előfordult sok haláleset és tömérdek sebesülés mind a ker. hit védelme miatt történt volna, de kétségtelen, hogy többen csakugyan azért szenvedtek halált, vagy kaptak sebeket.

Az alábbiakban felsoroljuk a halálozások és sebesülések mindazon eseteit, melyek eddig tudomásunkra jutottak, kérve hitsorsosainkat: imádkozzanak velünk együtt azokért, akik a hitvédelem magas szoros erényének gyakorlása közben hősi halált haltak, vagy sebeket kaptak.

A sebesülési vagy halálozási esetek a következők:

Október 13. *Hruszin* árvamegyei községben a csendőrök agyonszurtak két asszonyt.

Október 19. *Erdőköz* községben a csendőrség agyonlőtt három választót és megsebesített súlyosan tizenegyét, könnyebben huszonhetet. A csendőrök összesen harminckilenc golyót küldtek a nép közé.

Október 20. *Remetén* agyonszurták a községi tanítót.

Október 21. *Egyházmaróton* Adler Samu birtokos életveszélyesen megsebesítették.

Október 22. A *nyiregyházai* tanyákon agyonverték Brestyán János ellenzéki főkortest.

Október 23. *Székely-Udvarhelyen* egy választót életveszélyesen megkéseltek.

Október 24. *Kis-Tállya* községben Kerekes János lelőtte Kovács János (kormánypárti kortes) bírót és feleségét; Ipacs Imrét pedig csizmasarokkal rugdosták halálra.

Október 25. *Nagy-Szombaton* a huszárok támadást intéztek a nép ellen. Egy huszárt agyonverték, többet súlyosan megsebesítettek, két embert agyonlőttek, kettőnek lába törött és harmincan szenvedtek kardsebet.

Vaiszlón a csendőrök leszurtak két néppárti szavazót.

Draguson megyeri Krausz Lajosnak betörték a fejét. A csendőrök ez alkalommal két férfit és egy asszonyt agyonlőttek.

Felső Lehotán egy kormánypárti választót agyonverték.

Nedecen agyonverték egy szabadelvű választót, kettőt pedig életveszélyesen megsebesítettek.

Hajdu-Böszörményben agyonütötték Rác Sándor ellenzéki választót.

Október 28. A *dunapataji* ellenzéki választókat a huszárok szétverték; számos sebesülés.

Diósadon Kaufmann kusalyi jegyző lelőtte Dózsa ellenzéki választót. A csendőrök ezután a tömeg közé lőttek. Ez alkalommal két ember meghalt és körülbelül harmincan kaptak golyósebet.

A *sziget-szentmiklósi* vasuti állomáson a vag-

gonba szállt választókat az ellenzék megdobálta. Három ember súlyosan megsebesült.

Losoncon a lőrinci választók agyonszúrtak két miksi embert, tiznek pedig lemetszették a fülét.

Lippán agyonütöttek egy községi jegyzőt.

Temes-Moravicán a lucanasi kortestanyán vasvillával agyonszúrták Zária Dömötör kortest.

Tisza-Eszláron megöltek egy Buchhalter nevű választót.

Pécsett a rendőrség halálosan megsebesített egy választót, egy rendőr pedig életveszélyesen megsebesült.

Szabad-Battyánon megöltek egy kormánypárti választót.

Október 29. Szatmáron a katonaság három embert életveszélyesen, többeket súlyosan megsebesített.

Csik-Szeredán a csendőrök agyonszúrták Tapolcai és Delnai bírót.

Tura községben a csendőrök az ellenzéki választók közé lőtték. Egy ember meghalt, kettő halálos sebet kapott.

T Á R C A

Molnár Jánoshoz.

Jézus nevében üdvözöllek én

Kitüntetésed emlékünnepe.

Lelkedbe' hitnek lángszerelem ég,

Szived sugalma áldozatra kész!...

Imánk kíséri minden léptedet,

Legyen vidám és boldog életed!

Vidám, miként a tiszta, nyújás ég,

Melyen a nap mosolya fényben ég.

Boldog, miként a völgyi kis patak,

Amely utján virág között halad.

Z. I.

Örömmel tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy a Szent-István-naptár már sajtó alatt van és nem sokára meg fog jelenni. Érdekes tartalom és szép képek egész tömege teszik értékké a munkát. Különös érdekességet kölcsönöz neki az, hogy a néppárti gyűlések összes szónokainak arcképét adjuk. E naptárból tehát megismerkedhetik közönségünk a néppárt legkiválóbb oszlopaival.

Ára 40 kr. Előfizetőink 35 krajcárért kapják meg.

50 drb 15 frt.

100 „ 28 „

Megrendeléseket már most lehet tenni.

„Magyar Néplap“ szerkesztősége.

H I R E K.

Felhívás a választókhöz. A választási erőszakoskodások megtorolhatása végett felkérjük párt-hiveinket az egész országban, hogyha bárhol szemtanúi voltak, valamely választási törvénytelenységnek, jogtiprásnak és bármely erőszakoskodásnak, az esetről nyomban vétessenek fel tanuk által aláírt jegyzőkönyvet a helyszínen. Ezek a jegyzőkönyvek aztán a néppárt központi irodájának küldendők be.

A választások után Haydin Károly dr. ügyvéd az így összegyűjtött jegyzőkönyvek felhasználásával és azok alapján a hivatalos hatalmukkal visszaélő köztisztviselők ellen megteszi a fenyítő feljelentést a büntető bíróságnál. Az ilyen tisztviselők aztán ép úgy elveszik méltó büntetésüket, mint 1884-ben néhány hontmegyei szolgabíró, a kiknek visszaéléseit a törvény megtorolta.

A „Magyar Néplap“ háromszor.

Vasárnapi 131. szám. Vezércikk: Egyhangulag. — Politikai hírek: Bánffy megleckéztetése. A néppárt diadala. A választások eredménye. — Választási gázságok. — A néppárt győzelme. — A vidéki pénzügyintézetek. — Szabadság! Egyenlőség! Testvériség! Irta Schödl Gyula. — Tárca: A halál; költemény. Az én vaskalamárisom. (Historia halottak napjára.) — Hírek. — Mi ujság a nagyvilágban? — A galgóczi néppárt bizalmi férfainak nyilatkozata. — Színház és művészet. — Kiadói üzenet. — Budapesti piac.

Szerdai 132. szám. Vezércikk: A kecskemétiakhez. — Politikai hírek: Hogy csapták be a Kossuth-pártiak a kecskeméti népet. Bánffy jelöltjei. Szápáry László gr. és a kormány. — Választási gázságok. — A pótválasztások előtt. — Tárca: A legyőzöttekhez; költemény. Mátészalkai Szalka Máté; humoros elbeszélés. — Levelezés. — Könyves-polc. — Színház és művészet. — Humor. — Kiadói üzenet. — Budapesti piac.

Az esztergomi bazilika új oltára. Negyvennyolc évvel ezelőtt néhai Miskolc Márton esztergomi nagyprépost egy szerényebb összeget hagyott ama célra, hogy a székesegyházban Szent-Márton püspök nevét viselő oltár állíttassék. Az összeg csekély volta miatt, annak kamatoztatására volt szükség. 48 év múlva meg-

hozta azok boldogult nyörű oltár Jolánkat é tette. Az Legközele mely Jézu

A sz levőleg 19 tására kül szeállított hercegérse osztrák-m épült fel. munkácsi veit adako házmegyei

A le a választá mellett va lottja Do gával szu külés köz Domán te elmentek. koporsója

Jogo csolja, ho söket ker semmiféle cégéres b miatt az lenségei vagyis h azért, hog zugság, d ker. embe nem isme tehet, hog saink ordi ket antisz nis, mi e den erőn ket a tár kabb egy megválni ket megl reszténye s azt mor — ha ug jogos. Di mert ezt ség ellen józan po nis mege ki 12 év alakította olyan ár vannak, mindaddi nevette: hogy ő e vetni. De mert látt Végre ö járóföldr vetkezett

hozta azokat a kamatokat, amelyek lehetővé tették a boldogult nemes szándékának megvalósulását. A gyönyörű oltár három főszobrát — Szent Mártont, Szent Jolánkát és Szent Kunigundát — *Kiss György* készítette. Az oltár Mindenszentek napján lett felszentelve. Legközelebb a bazilika még egy új oltárral szaporodik, mely Jézus szent szívének tiszteletére lesz szentelve.

A szent föld zarándokháza. A Szent-földön tudvaleg 1963. óta a zarándokok befogadására és ellátására külön nagy ház áll fenn, melynek ujonnan összeállított alapszabályait Gruscha dr. bécsi biboros hercegérsek tavaly erősítette meg. A zarándokház az osztrák-magyar monarchiában gyűjtött adományokból épült fel. További fentartása költségeinek fedezésére a munkácsi püspök főpásztori köriratában felszólítja híveit adakozásra; a könyöradományok a munkácsi egyházmegyei kormányzathoz küldendők be.

A legujabb áldozat. A kormány meg lehet elégedve a választás eredményével. A sok liberális képviselő mellett van elég halottja is. A választások legujabb halottja *Domán Ferenc*, szatmári polgár, a kit hatodmagával szurkalt le Bánffy katonái. Mind a hatan menekülés közben kapták a halálos sebet, azaz: hátulról. *Domán* temetésére a szatmári ellenzéki választók is elmentek. Sőt mi több, még is koszorúzták az áldozat koporsóját.

Jogos antiszemitizmus. A ker. kath. vallás parancsolja, hogy még ellenségeinket is szeressük, de a bűnösöket kerüljük. A ker. kath. ember nem is ellensége semmiféle vallásbeli felebarátjának, de a megátalkodott cégéres bűnösökkel természetesen nem pajtáskodik. E miatt aztán szeretnék ráfogni a minden jónak ellenségei és minden rossznak barátai, hogy antiszemita vagyis hogy ellensége a zsidónak, még pedig csak azért, hogy zsidó. Mindenki tudja, hogy ez szemtelelen hazugság, de azért sokan hitelt adnak neki. Az igaz, hogy a ker. ember bizony nyíltan támadja a bűnt és e tekintetben nem ismer könyörületet. Arról azonban legkevesébb se tehet, hogy a nagy bűnök ostromozása közben zsidó polgársaink orditoznak. Ha tehát valaki ezen értelemben tart minket antiszemitáknak, egészen helyesen ítél felőlünk. Igenis, mi ellenségei vagyunk a zsidóság bűneinek s minden erőnkkel arra fogunk törekedni, hogy azon bűnösöket a társadalomból kiirtsuk. Ha aztán a zsidóság inkább együtt szenved a bűnével, hogy se kész volna attól megválni, ebbeli szenvedése éppen nem fog minket meglágyítani. Mi csak buzdítani fogjuk azokat a keresztényeket, a kik a zsidóság bűnei ellen harcolnak s azt mondjuk, hogy az így nyilatkozó antiszemitizmusuk — ha ugyan helyesen volna így nevezve — egészen jogos. Dicsérjük például azt az antiszemitizmust — mert ezt is antiszemitizmusnak minősítik a kereszténység ellenségei, — mely *Guár* községben nyilvánult a józan polgárság körében. Nevezett község lakói ugyanis megelégték a községbeli boltos zsidó üzemeit, a ki 12 év alatt háromszor mondott esődöt, szövetkezetet alakítottak és kényszerítették rá a zsidót, hogy vagy olyan mértéket használjon, olyan cikkeket tartson és olyan árakat vegyen, amilyenek a ker. szövetkezetben vannak, vagy pedig mulassa magát az üres boltjában mindaddig, míg föl nem kopik az álla. A zsidó eleinte nevette a polgárokat s folytonosan azt hangoztatta, hogy ő egy év múlva a szövetkezet bukásán fog nevetni. De bizony nem volt képes az egy évet kibőjtölni, mert látta, hogy a szövetkezet napról-napra erősödik. Végre összeszedte sátorfáját és elvándorolt egy napi járőföldre, hogy hírét se hallja többé a keresztény szövetkezetnek. — Dicsérjük a derék guáriákat, hogy ily

szépen oldották meg a zsidókérdésüket. Bár követné példájukat az egész ország, hamarosan meg lehetne tisztítani a társadalmat tömérdek súlyos bűn undokságától.

Névünnepély. A budai katolikus legényegyesület e hó 8-án *Vézinger* Károly elnök tiszteletére névünnepélyt rendez.

A jó barátok. Néhány hónap előtt két tolnamegyei napszámos jött a fővárosba munkát keresni. De hiába jártak mindenfelé, sehol se akarták őket fölfogadni. Végre, mikor már csekély készpénzüket az utolsó krajcárig elköltötték, s betevő falatjuk se volt, közösen elhatározták, hogy megölik magukat, illetőleg megölik — egymást. A jó időkből volt még két revolverük s a hét elején elbandukoltak egy néptelen külvárosi utcába, hogy szándékukat végrehajtsák. Itt néhány lépésnyi távolságban az adott jelre egymásra tüzeltek. Mindegyik talált, de egyik se sebesült meg súlyosan. A lövöldözés után elvándorogtak a Rókus-kórházba s fölvetették magukat. *Németh* János az egyik, *Radasi* Imre, a másik napszámos.

Elfogott templomrabló. Nem képzelhetünk magunknak nagyobb gonosztevőt az Isten háza megrablójánál. Megrögzött gazemberek inkább képesek gyilkolni, mint a templomot kincseitől megfosztani. Azért tiszteres büntetéssel kell követni az oly elvetemülteket, kik templomrablást követnek el. *Pozsonyban* néhány nap előtt fogtak el egy ilyen istentelen gonosztevőt, *Verdán* Ferencet, kit azzal vádol a bécsi rendőrség, hogy meglopta a bécsi Mária-templomot. A lopás után Budapesten bujkált s onnan került Pozsonyba, melynek hegyei között sikerült elfogni.

Fejökbe szállt a recepció. Mint az esztergomi újságok egyike írja, nagy ott az elkeseredés a kormány bukása fölött. Semmiképpen sem akarnak a recipiált atyafiak — abba a gondolatba beletörődni, hogy ők buktak. E fölött való elkeseredésüknek aztán uton-utfélen kifejezést adnak. Köztük leginkább néhány jogot tanuló zsidógyerek, kik pökhendiségükben annyira mennek, hogy különösen az egyházi férfiakkal szemben mutatják meg faji voltukat. Sőt az egyik, névszerint *Zvilinger* — túlaradozásában nem átalotta, hogy egy egyházi férfit tettegességgel fenyegetett. Ez a *Zvilinger* öt év múlva kitűnő jelöltje lesz Bánffy bárónak.

Életmentő kutya. *Luc* András petirsi gazda és felesége múlt hó 28-án elmentek a lippai követválasztásra és otthon egyedül hagyták öt éves fiacskájukat. Amint este hazaérve, beléptek a házukba, keresték a gyermeket, de nem találták sehol. Kutatásaikat kiterjesztették az egész falura, de eredménytelenül. Már is elsiratták, mintha meghalt volna számukra, míg egyszer figyelmessé lettek arra, hogy kutyájuk odakinn az utcán keservesen vonit. *Luc* kiment a ház elé és követte a folyvást vonító kutyát a közeli erdőig. Itt a kutya megállt egy mély gödör előtt. A szülők betekintettek és örömmel fődözték föl ott elvesztettnek hitt fiacskájukat. A mikor kivették onnan, a gyerek föleszmélt, de az éhség annyira elesigázta, hogy alig tudott beszélni. Hazavitték és gondos ápolás után magához tért. Elmonda, hogy a mikor szülei eltávoztak hazuról, ő az erdőbe ment gubacsot szedni. E közben bukott a mély gödörbe, a honnan nem tudott kimászni.

Bilincsek egy csontvázon. *Békés* Gyulán minap rendkívüli érdekes leletre akadtak. Az *Anfang* épület udvarán a tulajdonos egy jégvermet ásott. Az ásás közben a munkások — öt méternyire a föld alatt — egy teljesen ép csontváza bukkantak. Kiemelték s ak-

kor látták, hogy utolsó lábszárait bilincsek tartják össze. Azt hiszik, hogy a csontváz a barbár korból való. Elhelyezték a békésmegyei muzeumban.

A nép meséje Rudolf királyfiról. Az alsó-fehérmegyei nép között érdekes mese van elterjedve az elhunyt Rudolf királyfiról. A mese így hangzik: A mostani király fia nem halt meg, hanem a kocsisát lötték meg. Ugy történt, hogy a király fia összeütközött a gazdag zsidó fiával, akinek a mi királyunk adósa s azt mondta a zsidó fiu: „Apád adós nekünk, nem mi nektek” s ezért a zsidó fiunak a fejét levágta s hazament s azt mondta az apjának: „Lecsaptam egy kutyának a nyakát.” Ezért kell, hogy bujdosson. De várjunk csak, visszajön még s akkor fölforgat mindent. Nem halt az meg. Tordán is látták vándorlegény képében. Beszállott egy özvegy asszonyhoz s szálást kért; s amikor elment onnan, sok pénzt hagyott az asszonynak. De az asszonytól elvették a sok pénzt, mert azt mondták, hogy tolvaj s úgy lopta. Ismét elment hozzá a királyfi, mint vándorlegény s adott neki pénzt, de megmondta, ne hogy kibeszélje, mert ismét elveszik. Vásárhelyt is látták s másutt is. Egy oláh legény ment a fái vásárra, hát odament a királyfi is, megvette a bornyuját, de hijjával fizette ki. Törvénybe mentek, hát a királyfi adott pénzt a bírának. Az oláh csak könyörgött, de a bírák elkergették s a királyfinak adtak igazat, mikor pedig nem is volt igazsága. „Hej! — sóhajtott egyet a királyfi, — már most látom, hogy hamis a törvény.” Kifizette az oláh legénynek a bornyu árát s a bornyut is neki adta. Hát csak azért tette, hogy lássa, igaz-e a törvény? Most nemrég történt. Olyan igaz, mint hogy hárman hat szemet nézünk.

A pápa táplálkozási módja. Ő szentsége, a pápa, reggelire egy kis csésze kecsketejet iszik, nagyon kevés kávéval és egy szeletke pirított kenyérral, melyre vaj van kenve. Délben egy tányér levést, egy kis szelet hust és egy narancsot eszik. A vacsorája pedig friss levesből és egy higtojásból áll.

A hadügyminiszter legújabb rendelete. A hadügyminiszternek úgy a fővárosban, mint a vidéken szemet szurtak azok a táblák, melyekre ékes aranybetűkkel van írva, hogy: „X. Y, orvos, sebész, szülész, szemész, volt cs. és kir. közkórházi főorvos” vagy „N. N. egyetemes orvostudor, tartalékos közös hadseregbeli főorvos”. Most a mindenható miniszter megtöltötte, hogy a tényleges és nem tényleges állományba tartózó gyakorló orvosok katonai rangjukat címtáblákra kiírják. A címtáblákra csakis a nevet és a rendelés idejét szabad kiírni. Ime, ez a hadügyminiszter legújabb rendelete.

Pör egy millióért. János kir. herceg, mielőtt Európát elhagyta volna, egy millió frankot tett le egyik svájci bankban. A kir. herceg, állítólag elutazása előtt megnősült Stubel Milivel. Ez a millió tehát Stubel Milit illeti, illetőleg annak a rokonait. Most a rokonság pert indított a svájci bank ellen a millióért.

Egy millió krajcár. Az ezredéves kiállítás kapuinak bezárásával egyidejűleg bezárták azt a pavillont is, melyben egy millió vadonatuj verésű két filléres volt elhelyezve. A pavillont bezárták, az egy millió fillért pedig elvitték a mentő-egyesület palotájába, amelyet a millió fillér voltaképpen illet.

A párisi világiállítás. Már megkezdtek előmunkálatait annak a nagyszerű világiállításnak, mely Párisban, az 1900-ik évben fog megnyitni. A III. Sándor nevét viselő, kiállításra készülő hidat, melynek alapját II. Miklós cár tette le, már javában építik. Az 1900-iki kiállítás hasonlíthatatlanul fölötte fog állani az előbbieknél. A mult kiállításra előre számított költség csak 55

millió 390 ezer frank volt, most pedig mintegy 120 millió. Az Eiffel torony meg fog maradni 1900-ra is, le nem bontják, mint az tervben volt, mert többbe kerülne a költsége, mint amennyit a vas anyaga ér; hanem Eiffel nevét nem fogja többé viselni. Új neve: „1900-ik évi torony” lesz. Valami új, különös terv is van már. Nevezetesen szándékoznak az Eiffel-torony mellé egy ugyanoly mélységű lyukat csinálni a földbe, melybe szinte kosárban lehetne le s felszállni. Lent a különböző mélységű emeletekben éttermek, színházak, mulatóhelyek, sőt szállodák is lennének.

Az első hó. Nemesak „hó”-nak, hanem hózivatar-nak is beillik a Lemberghen tegnap reggel esett hó. Az időjárás hirtelen megváltozott, s így nem fogunk csudálkozni azon, ha holnap után nálunk is le fog esni az első hó.

Hét millió örökség. Ritka szerencse érte a biharmegyei Derecskén lakó Kámi családot. A család egyik tagja ugyanis még 1860-ban kiköltözött Romániába. Az otthon maradtak nem hallottak róla egy fiahangot se. Persze, mert a szerencsés emberek egyik szokása az is, hogy megfedkeznek az otthon levőkről, megfedkeznek a szerencsétlenekről. Kámi Dömjén is óriási vagyont szerzett Romániában. Most, a mult hetekben meghalt s a vagyont, — melynek értéke nem több, mint 7 millió forint, — Derecskén lakó Kámi Márton vasuti kalauzra, s tertvéjére Wéber Jánosnéra hagyta. A hivatalos lap tegnapi számban hivatnak fel ezek az örökösök — mint ismeretlenek — örökségük át-vételére.

Agyonkinzott regruta. Ilyenkor, október végén, az ujoncok berukkolásának idején, nem megy ritkaság számba, ha a bakák, meg a huszárok megunják életüket. A regruta nem egy könnyen szokja meg a „gyöngy-életnek” nevezett életet. Sok akad közöttük, akik rövid uton megakarnak szabadulni ettől a gyöngyétlettől. Katonáéknál ugyan azt mondják az öngyilkos bakára: hogy nem lett volna belőle ugyse jó katona. A nép azonban mást mond. Azt mondja, hogy agyonkinozták, agyonzaklatták, azért fogta kezébe azt a fegyvert, melyből az első golyót a maga agyába röpíti. És ez a hit alighanem helyes, igaz. Kecskeméten ugyanis Hlodován István nevű regruta azért, mert: „Matos örvezető halálát kinozza” (ezt írta özvegy anyjának) főbe akarja magát löni. Nem kellett a fegyverhez nyulnia, mert a fennt irt örvezető a gyakorlóterem a puskatussal addig idomította, míg Hlodován kiszenvedett.

Képviselőválasztások Bécsben. Alsó-Ausztriában is ma megkezdődtek a képviselőválasztások. Bécs összes kerületeiben is szinte ma kezdődtek meg a választások. A császárvárosban minden csendes. Mi sem árulja el, hogy ott képviselőválasztások folynak. Csak egy-egy utcában verődik össze kisebb-nagyobb csoport s a választási helyiségek előtt élénkebb az élet. Az antiszemita valószínűleg mindenütt diadalra segítik jelöltjüket, a belvárosban a liberálisok és antiszemita mellé a szocialisták is állítanak jelöltet s az eredmény az lesz, hogy a szocialisták és az antiszemita között pótválasztás lesz.

Földrengés. Brűxban, most már harmadizben október hónapban, — tegnapelőtt tíz percig tartó földrengés volt, melyet földalatti moraj előzött meg. Öt perc múlva ismét földrengés volt és a lakosságon óriási félelem vett erőt. Rémülve, rohantak ki a város végére. Ámde azt hiszik, hogy a földrengés ismétlődni fog. Ez okból a nép már lakásaiból kihurcolkodik, s a szomszédos falvakba költözködik.

Uj
mébe Do
olvasható
Mulattat
ezek, s k
megy a n
kell aláír

A
litikai k
dalon, 2
Melegor
szerkesz

E
bevásár
szerek

E
képek,
Szűts
udvari

A
Fülöp
leges
vendég
ják. M
egy b
az esk
tartat
ket ab

lasztás
antisze
nézete
lasztás
Beszél
tásoko
lis“ r
Scheic
mert
veend
berális

mult
metés

Ujból is lelkiismerettel ajánljuk összes t. olvasóink figyelmébe **Dolinay Gyula** régi ismert író és szerkesztő, mai számába olvasható hirdetését, az ő „Tört. arezképesarnok“, „Hasznos Mulattató“ és „Lányok Lapja“ című vállalatairól. Derék dolgok ezek, s bizony megérdemlik, hogy a szülők megrendeljék. Könnyen megy a megrendelés, csak a hirdetés alján levő megrendelő jegyet kell aláírni, a fizetés utólagosan történik.

A „**Herkó Páter**“ a legnagyobb és legolcsóbb politikai képes élclap. Megjelenik minden vasárnap 16 oldalon, 25—30 igen szép képpel. Évnyegyenként 1 frt. Melegen ajánljuk. Megrendelési cím: „**Herkó Páter**“ szerkesztőségének, Budapest.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb bevásárlására ajánljuk **GAVORA JÓZSEF** egyházi szerek műintézetét Budapest váci-utca 17.

Egyházi szerek, zászlók, miseruhák, keresztuti és oltárképek, csillárok kegytárak és könyvek beszerzésére ajánljuk **Szűts és Társa**, a bibornok-érsek és Magy. hercegpr. udvari szállítóit. IV., Budapeston, **Kossuth Lajos-utca**.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Mária Dorottya kir. hercegnő és Lajos Fülöp francia herceg esküvőjére már megtették a végleges intézkedéseket. Bécs városa telve van fejedelmi vendégekkel, kik a nász fényét jelenlétükkel emelni fogják. Mire e lapok olvasóink közé eljutnak, már akkor egy boldog párral több lesz az uralkodóházban. Mert az esküvő, köztudomás szerint, e hó 5-én, csütörtökön tartatik meg s csupán az idő rövidege gátol bennünket abban, hogy annak lefolyását most ismertessük.

A bécsi képviselőházban most tárgyalják a választási szabadság védelméről szóló törvényt. Scheicher antiszemita képviselő a november 3-iki ülésen kifejté nézeteit s a többek közt azt mondá, hogy akik a választásokat meghamisítják, azokat fel kellene akasztani. Beszélte továbbá egy „zsidó liberális“-ról, ki a választásokon csalt. Az elnök e kifejezéseért: „zsidó liberális“ rendreutasította, mert az szerinte szidalmazás. Scheicher ezután nagy derűtség közben visszavágott, mert ő ugymond nem tudta, hogy az szidalmazásnak veendő, ha valakinek azt mondja, hogy zsidó és liberális.

Olaszország. Rómában e hó 3-án temették el a mult héten elhunyt **Hohenlohe** herceg bitorost. A temetésen 12 bitoros — köztük Rampolla államtitkár —

továbbá a vatikáni porosz és bajor követ, a nemesi családok és a maltai rend tagjai voltak jelen.

Szerbia. A kicsiny balkán-félszigeti ország ismét kormány-válság előtt áll. A Novákovic-féle minisztérium elbocsátása, hir szerint, befejezett tény. Mondják, hogy ezt a bukást Novákovic annak köszönheti, hogy ezelőtt hat-hét hónappal ellenséges magatartást tanúsított Magyarországgal szemben s az ezredéves ünnepegekről is becsmérlőleg nyilatkozott.

Oroszország. A franciáknak nem kevés pénzébe került az orosz cár látogatása. Most számították csak ki az utolsó fillérig. A végösszege nál bizony nem csuda, ha a számadást vezető miniszter megijedett. Mert ez az összeg nem kevesebb, mint egy millió hétszázhet ezer frank.

Amerika. Szerdán folyt le az elnökválasztás abban a hatalmas köztársaságban, melyet északamerikai Egyesült Államok néven ismer a világ. Két jelölt volt: **Mac Kinley**, az arany-párt kedvence és **Brian**, az ezüst-pártiak, vagyis a köznép jelöltje. Az eredményt még nem tudjuk, mert a táviró oly óriási messzeségből csak napok mulva hozhatja meg a tudósítást vén Európa népeinek. A választásra előző napokban már miudkét párt kimerítette erejét. Brian egy nap alatt tizenhat szónoklatot tartott. New-Yorkban és Chikágóban erősen biznak Mac Kinley győzelmében, míg a köztársaság nyugoti részében Brian diadalát tartják biztosnak.

HITBUZGALMI ROVAT

Sz. Márton pápa, vértanu.

November 12.

Olaszországban, Todi városban született. Ifju korától fogva erényes életet élt, sokat vas szorgalommal és kitartással tanult.

Pappá lett. I. Tivadar pápa őt Konstantinápolyba küldte, mint pápai követet.

Márton, mint pápai követ, igen sokat használt az egyháznak. Nagy érdemei, tevékeny munkássága miatt I. Tivadar pápa halála után papává választatott 649-ben.

Márton tudta, hogy a pápai széken, a magas ranggal együtt igen nagy felelősség, súlyos megpróbáltatás is vár reá. De ő számolt a körülményekkel, kész volt mindenre, ha kell véreni is: az egyházért.

Nagyon hatalmas eretnekség dult ez időtájt az egyházban, a monotheleták eretneksége.

A monotheleták azt hirdették, hogy Jézus Krisztusban csak egy akarat van, holott az anyaszentegyház azt tanítja, hogy Jézus Krisztusban amint kettő a természet, úgy kettő az akarat is: az isteni és emberi.

E tévelynek több püspök is hive lett, akik azt erősen védelmezték. II. Konstáns császár szintén a monotheleták pártján állott.

Márton, amint pápává lett, mint a hit legfőbb öre, a monotheleták tanítását átvizsgálendő, a lateráni templomban 105 püspökkel együtt zsinatot tartott. E zsinaton a monotheleták tanítása, mint amely a szentirással és a szent atyák tanításával ellenkezik, kárhoztattatott.

A zsinat határozatát Márton a császárnak, II. Konstánsnak is megküldte. Egyszersmind pedig arra is kérte, hogy az ország jóléte, az alattvalók lelki üdvössége végett hasson oda, hogy a tévely ne terjedjen, hanem ellenkezőleg megszüntetessék.

A császár a legfőbb urnak tartván magát a hit és erkölcs dolgában is: zokon vette a pápának kérését és arra azzal felelt, hogy Olymp nevű helytartóját Rómába azzal az utasítással küldte, hogy Mártont vagy fogja el és Konstantinápolyba hurcolja, vagy pedig ölje meg.

Olymp megjelent Rómában. A nép azonban megtudta, mi járatban van és azért teljes erejével ellene állt. A pápát mindenhová kísérték, palotájában éjjel-nappal őrizték, készek voltak szeretett főpásztorukért vérüket is ontani.

Miután Olymp semmikép se férhetett Mártonhoz és őt el nem foghatta, megölni szándékozott őt. Hogy e gonosz szándékát megvalósíthassa, más, alávalóan borzasztó tette vetemedett. Jámborságot színlelt, más áldozók közé térdelt, hogy az Ur testét is vegye a pápa kezéből. E pillanatban kellett volna ugyanis Olymp fegyverhordozójának a pápát leszurnia. A pápa mi rosszat se sejtven, az előtte térdelő Olympot megáldoztatta. A fegyverhordozó készen volt a gyilkosságra. Azonban amint a pápát le akarta szurni, elvesztette szeme világát és a pápát nem látta.

Olymp, midőn fegyverhordozója esetét megtudta, a pápa lábai elé borult és tőle töredelmesen bocsánatot kért. A pápa megbocsátott neki. Ő pedig seregével Sziciliába ment az oda betört szaracénok ellen.

Olymp értesítette a császárt, hogy ő a pápát el nem foghatja.

A császár Kalliopas helytartóját küldte ennek folytán Rómába.

Kalliopas éjjel erőszakosan a laterani templomba tört és ott a jelenlevő pápát katonáival elfogatta. Papjai védeni akarták az egyház fejét,

de ez nem engedte, hogy miatta bárkinek is vére ontassék.

Hogy Kalliopas az ő gonosz tettet némiképp szépitse: a pápát eretnekségről, a császári hatalom ellen való lázadásról, hűtlenségről, az ellenséggel való cimboráskodásról vádolta.

Márton az elfogatását követő napot, mint fogoly a helytartó palotájában töltötte. A rá következő éjjel hajóra vitték, hogy Konstantinápolyba szállítsák. Pellur, császári kamarás felügyeletére bizták a pápát, azzal az utasítással, hogy az utat lehetőleg hosszadalmassá tegyék és Mártont sanyargassák, hogy őt így annál könnyebben megtörhessék.

Pellur az utasításhoz hiven mindent megtett, csak hogy a pápát elkeseríthesse, gyötörhesse. A hajón szűk börtönbe zárta. Márton különben is gyenge egészségű volt. A tengeri betegség és egyéb sanyaruság nagyon megviselték. Ápolásáról senki se gondoskodott. Eledelül csak a matrózok közösleges ételét kapta.

Ha a kikötőkben a nép hozzá akart menni, hogy legalább ezalatt ápolja, míg a hajó a kikötőben időz, a durva katonák ezt nem engedték meg. A pápa részére nekik átadott ajándékot, ételt, ruhát elfogadták ugyan, de a pápának nem adták át, hanem magok használták fel. A népet azzal riasztották vissza, hogy ha a pápa iránt szivességet mutatnak, akkor a császárral jönnek ellenkezésbe.

Három hónapja már, hogy a tengeren kalandoztak. Ekkor Naxos szigeténél kikötöttek. Mártont egy házba zárták, ahová hozzá senkit se bocsátottak be, hogy őt gyámolítsa.

Egész esztendőn át sinylődött e házban Márton. 654. szeptember 17-én végre Konstantinápolyba vitték.

Amint kikötöttek, Mártont a tengerpartján rossz takaróra helyezték és egész nap ott hagyták. A nép gunyolta, bántalmazta, mert nem tudta, ki az. Gonosztevőnek híresztelték és e hír alapján a nép is közösleges gonosztevőnek tartotta.

Este hideg börtönbe vetették. Három hónapon át szenvedett e börtönben, amikor, december 19-én ítélőszék elé állították.

Miképp bántak Mártonnal, tanusítja a levél, amelyet börtönéből irt. E levelében így ír:

„Már negyvenhét napja, hogy sem hideg, sem meleg vizet nem kapok a mosdásra. A hidegtől reszketek és igen gyöngye vagyok. A vérhas, mely sém a vizen, sem a szárazon el nem hagyott, pillanatnyi nyugtot sem enged. Testem egészen megtört és többé nem képes egyenesen megállani. Ha táplálékot nyujtanának is, nem felelne az meg jelen helyzetemnek. Bármit adja-

nak is, m
ban, hogy
litani a v
nek a bü

Márt
gyöngye v
még se e

Márt
zadót, mi
ták pörbe
azért kir
tatni mer

Hog
tak elé.
ton arra
tól az es
köket. H
elmondar
zatok rá

Már
és azt m

„Mi
„Bá
Isten ité
tehetnék

Már
Az

udvarba
hogy mi
parancsá
vették p
fosztottá
azt is k
népet, m
hallgato

Má
tek nya
utczáin,

A
e szomo
gányok
hangula
nem söt
tevék k
rült. Itt
könyörü
vittek k

80
kor a c

Kr
is oly i
volt. E
déséber
dozó p
Ma

szept.

nak is, mindentől undorodom. Remélem azonban, hogy a mindentudó Isten ki fog majd szólitani a világból. Bár kegyelmet adna üldözőimnek a bűnbánatra“.

Márton, midőn a bíróság elé állították, oly gyöngé volt, hogy állani nem birt. De leülni még se engedték, hanem két katona tartotta őt.

Mártont a császár akarata szerint mint lázadót, mint az ország és a császár ellenségét fogták pörbe, noha mindenki tudta, hogy Mártont azért kiozzák, mivel az eretnekséget kárhözváltatni merte a császárral szemben is.

Hogy Mártont elítélhessék, 24 tanut állítottak elé. Midőn ezeket megesketni akarták, Márton arra kérte a bírakat: „Ne kívánják a tanuktól az esküt, ne veszítsék a hamis esküvel lelkeket. Hagyjátok őket, ugymond — eskü nélkül elmondani, amit elmondaniok kell, azután hozzatok rá ítéletet, amilyen nektek tetszik.“

Mártonnak e felszólalása sértette a bírakat és azt mondták neki:

„Mi keresztények és igaz hitűek vagyunk.“

„Bár azok volnátok, mondá Márton, vajha Isten ítélőszéke előtt arról én is bizonytságot tehetnék.“

Mártont csakhamar bűnösnek mondták ki.

Az ítélet kihirdetése után Mártont egy előudvarba vitték, ahol magasabb helyre állították, hogy mindenki láthassa. Ekkor, a főkincstárnok parancsára a hóhérok sz. Mártonra rohantak, levették palástját, stóláját, sőt ruhájától is megfosztották; csak alsó öltözetét hagyták rajta, de azt is kétoldalt felhasították és felszólították a népet, mondjon átkot Mártonra. A nép azonban hallgatott.

Mártont bilincsekre verték, vasbékót vetettek nyakára és úgy hordozták körül a város utcáin, előtte a hóhér ment kivont karddal.

A nép részvéttel és fájdalommal szemlélte e szomorú menetet. Még az eretnekek és a pogányok is megindultak. A császár látva a néphangulatát, nem merte Mártont kivégeztetni, hanem sötét börtönbe dobatta, közönséges gonosztevők közé. Innen a helytartóság börtönébe került. Itt a börtönmester anyja és leánya megkönyörültek Mártonon és, ágyneműt meg ételt vittek be neki.

80 napig sinylődött már a börtönben, amikor a császár Krim szigetére száműzte őt.

Krimben csupán pogányok laktak és azok is oly inségben éltek, hogy még kenyerek sem voltak. E borzasztó helyen kellett élnie. Szenvedésében vigasztalója a jó Istenen kívül egy áldozó pap volt, aki önként csatlakozott hozzá.

Mártont szenvedésekkel telt életétől 655. szept. 16-án végre a halál megszabadítá.

Egyik közel fekvő templomban temettetett el. Testét később Konstantinápolyba, majd Rómába szállították. Most Rómában nyugszik sz. Márton püspök templomában.

A mai gyászos napokban, amikor ismét a hamisság uralkodik az igazságon, az üldözöttek erőt, vigasztalást merítsenek sz. Márton üldöztetéséből. Ne ingadozzanak, ne ijedjenek vissza az erőszakoskodásoktól. A földi szenvedést az örök boldogság követi.

Sz. Márton, könyörögj az üldözöttekért, hogy az üldözéstől való félelmökben el ne tántorodjanak, hanem az igazságért bátran küzdjenek és erős lélekkel, kitartással készek legyenek a szenvedésre is.

LEVELEZÉS.

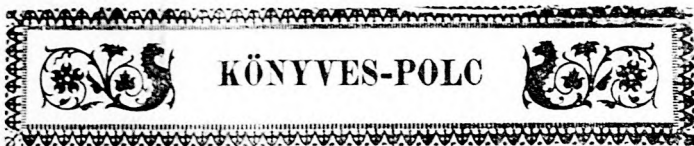
A csornai választó kerületből.

A híres liberális egyedi pap, Polgár D. tehát megbukott. — A néppártnak egyik jeles vezérférfinja, Rakovszky I. 366 szótöbbséggel került ki győzelmesen a választásból. — Az egyedi pap tehát mehet . . . De azt mondják, hogy nem megy, hanem felmegy a püspökhöz bűnbánatot tartani, hogy egyházát, mely neki kenyeret adott s a papságot annyira meggyalázta; kész a revíziót ismét elfogadni és Uram bocsá', kész még néppártivá is lenni, csak hogy a kegyelembe visszajuthasson és továbbra is Egyeden maradjon. — S amilyen vastag bőr van az arcán, ki is telik ez tőle.

Pedig más tanulságot vonhatna le a választásból. — A 990 szavazat közül — amennyit a 2600-ból kapott — kerek számban — 400 esik a lutheránusok, 200 a zsidókra, 200 a hivatalos, a muszájbeli szavazókra, úgy mint a bírók, jegyzők, hivatalnokokra s csak mintegy 200 volt a megtévesztett népből. — Mert ment, még mint soha, a megvesztegetés, etetés-itatás éjjel nappal a haspárt részéről. — Csak Vágh községnek 600 frtot ajánlottak fel két bikára, ha 30 szavazatot hoz a kormánypárt részére, tehát a liberálisok szerint két bika 30 embert ér. De csak 8 zsidót meg néhány hivatalosat kaptak. — A főkortes pedig 15 frtjával akarta venni az embereket, sőt a választás napján az egyik főszénzál, Tóth István szili jegyző már 60 frtot ígért egy választónak, mire egy derék r. csanaki polgár oly magyar ötössel (pofonnal) fizetett neki vissza, hogy bőrének további kikészítésétől csak a csendőrök szuronyai mentették meg a fanatikus vesztegető jegyzőt. — A vesztegetés tehát csufos kudarcot vallott a derek csornakerületi néppárti választók becsületességén. — Méltó dicséret illeti meg ezért őket! Ha máshol is az országban ily erősen állott volna meg a nép a vesztegetések, fenyegetés, etetés-itatás stb. ellen, mint Csornán s áta-

lán egész Sopronmegyében, ugy sokkal fényesebb győzelmet aratott volna a néppárt a választások alatt. — Szolgáljon tehát mintaképpül Sopronmegye a jövő választásokra!

Polgár Dénesnek judáspénze, 30 ezer frtja, amelyibe hallomás szerint bukása került, tehát elfogyott, vagy jobban mondva főkorteseinek zsebjében maradt. Ő pedig üres erszénynyel, üres szívvvel s még üresebb lélekkel végig nézve lutheránus, zsidó stb. választóin, most már választhat: elmehet luth. pásztorának, vagy zsidó rabbinusnak, vagy végre kir. tanfelügyelőnek, ami vigasztalásul és flastromul állítólag fel is lett neki ajálva „magasabb” helyről, jutalmul, hogy egyházát és papi állását sárba tiporta. de mint kath. pap becsülettel nem maradt a kerületben. Ha pedig nem akarna menni, könnyen megérheti, hogy ebrudon killebbeztetik.

Az alábbi jó könyvekre föl hívjuk olvasóink becses figyelmét.

1. A szent mise a világ legnagyobb kincse. *Elmélkedés és imakönyv.* Németből átdolgozta dr. Komlóssy Ferenc kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő. Ára csinos kötésben 1 frt.

2. Hajadonok könyve. *Tanácsadó vezérkönyv ifju lányok számára.* Irta Cziklay Lajos a „Magyar Állam” belső munkatársa. Ára díszesen kötve 2 frt.

3. A katolikus vallás terjesztése a protestantizmus után. *Történelmi és statisztikai tanulmány.* Irta Sziklay János. Ára 50 kr.

4. A cserepesi kastély. *Igen érdekesítő regény* Irta Sziklay János. Ára piros vászonkötésben 1 frt.

5. Verőfény. *Tárcák,* Irta Égly Mihály, a „Magyar Állam” belső munkatársa. Ára 1 frt.

Mind e könyveket t. olvasóink szives pártfogásába ajánljuk.

Megrendelést e címen kérünk: „Magyar Néplap” szerkesztőségének. Budapest, VIII., Práter-utca 44 sz.

A megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

Cobbet művéből: *A protestáns reformáció története Angolországban és Irlandban,* — megjelent a 2-ik füzet s már szét is küldtük.

Előfizetőink igen jelentékeny része arra kért, hogy aratás után fizethessen. Ez okból halasztottuk a kiadás folytatását egész mostanáig. De most már minden három hétben meg fog jelenni egy-egy füzet a jeles műből.

Megrendeléseket még mindig lehet tenni: Egy füzet 25 kr. 4 füzet 1 frt. 8 füzet 2 frt.

Megrendelhető a „Magyar Néplap” szerkesztőségében.

Szerkesztőség üzenetei

K. János (Bpest) Ajánlatát most sajnálatunkra nem fogadjuk el. — Ammer János. Ha még egyszer azok az ügynökök meg akarják kísértetni: seprűzze ki őket. A feljelentés nem vezetne célhoz, mert nincsenek tanui. — D. Bálint. Hogy a kutyaszivű tatárhad milyen megvesztegetéseket, milyen lélekvásárlást csinált, ha azt leakarnok írni, akkor egész esztendőben lapunk elejétől végig, az utolsó betűig csak ezekkel telnek meg. Hanem majd megkapják méltó büntetésüket. — Egy lelkes néppárti. Most már idejét multa, hogy szépen megirt levelét közöljük. Hanem azért igaz van: az a kormány, mely még a leveleit se adja ki — csak utálatra méltó. Utálja, gyűlölje, ve sse meg hát! — K. M. Ujpest. November végén. — K. J. Bazin. A kért művekkel nem szolgálhatunk. Forduljon valamelyik antiquariushoz. — 277. sz. előfizető. Nem nyert. — Gy. J. Böhönye. Körülbelül 7 füzetre fog terjedni. Kellene még küldenie 1 frt 12 krt. — H. J. Szeszta. Sajnálom, nem tehetem, mert az illető főnökkel semmiféle összeköttetésben nem állok. Tessék egyenesen hozzá fordulni. — B. J. Bajnok-utca. Nem érünk mi rá arra, hogy valakinek helyet keressünk. — B. A. Buesu. Ha alkalmas, akkor lehet. Forduljon a hadkiegészítő parancsnokságukhoz. A jegyzőjük meg tudja mondani, hol székel az. — K. I. Pusztá-Somorja. Azt mi magunk se tudjuk. H. J. Sorki-Polány. Innét rendesen elmegy a kettős példány. — R. J. Zala-Egerszeg. Az utalványon, melyen a 2 frt. 15 kr. jött, egy szó megjegyzés se volt. Még most se tudjuk bizonyosan, mi célra jött az. — B. J. Mohács. Ön — igen helyesen — azt írja, hogy ha győzni akarunk, „a néplapot kell terjeszteni, hogy a nép fölvilágosodjék; mert, aki a „Magyar Néplap”-ot olvassa, azt nem lehet megvesztegetni.” Teljesen igaz van. Bár mindnyájan megszívlelhetőek e megdönthetlen igazságot. Csak tartsanak ki elveik mellett! — 797. sz. előf. Hatvan. Sorsjegye nem nyert. — K. J. Peér. Megkaptuk. — Buzgó olvasó. Magyar-Bély. Azt a szép költeményt nem ön írta. — Hona Budapest. „I l o n a” jobbakhoz szoktatta olvasóinkat. — M. L. Losone. Nem jött ki.

Többeknek. *Lehetetlen mindazoknak, kik képviselővé választatásom alkalmából üdvözölni szívesek voltak, egyenkint köszönnöm meg a szép figyelmet. Fogadják tehát itt együttesen forró köszönetemet a kedves megemlékezésért. Adjon nekem az Isten erőt föladatombnak ugy felelni meg, hogy Isten dicsőségét és a szegény nép javát mozdíthassam elő.* Lepsényi Miklós.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7-75—8-50 kis gömbölyű 7-75—8-50 frt.
 törpe 8-25—8-50 frt., barna 6-50—6-75 frt., tarka 6-00—6-50 forint.
 Borsó 8-50—10- frt., hámozott 14 00 frt.
 Lencse 12-00—15-50 frt.
 Köles 5-25—5-50 frt.
 Mák 20-00—22-00 frt.
 Kendermag 9-50—10-00 frt.
 Köménymag 38 frt. Mind 100 kilónkint.

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1-20—1-35 frt.
 Idei csirke páronkint 65—1-20 frt.
 Husos lud „ 3-00—4-00 frt.
 Hízott lud „ 4-00—6-50 frt.
 „ „ 1-30—1-50 frt

Hizlak
 Kappa
 Pulya
 Pulya
 Tojás

Könyve
 Nehez
 Igás ko
 Fuvaro
 Paraszt

Jármos
 Fejős t
 bonyhádi tehé
 V á g ó
 26-30-00 frt
 grammonkint.

Élő bo
 Leszur
 Élő jut

Elsőre
 Jómint
 Középr
 Jómint
 Középr
 eleven súly a

köhögésmél,
 és torok m
 jutalmazó
 mulassza
 azoknak id
 Számít
 elvitázhatla
 Kapható 25
 minden gyó
 Nádor-gyó

ORSZÁGO

Alaku
 Elmök: Telek
 norics Sándor,
 Szent

Az O
 közönség ált
 a reformokat
 és méltányo

Ép
 rendkívül m
 pusztán csak
 illeték kizárá

A tal
 Külön
 gazdákra

Töme
 két engedély
 Fővel
 körut 8. s

Már 9 füzet

jelent meg a „Tört. Arczképcsarnok“-ból.
E 9 füzetet és a még hátralevő 63 füzetet
ingyen adjuk mindenkinek.

A „Tört. Arczképcsarnok“ 72 füzetből áll,

260 arczképet és életrajzot tartalmaz. Bekötve valóságos nemzeti diszmu, melyet csak át kell lapozni, hogy elvonuljanak szeméink előtt a honszerző és honmegtartó jelek. E mű a „Lányok Lapja“ és „Hasznos Mulattató“ ifjúsági gyermeklapjaink ingyen-mellékletét képezi, és egy év alatt jelenik meg az összes 72 füzet, mert a nevezett lapok minden számához 3 füzet van mellékelve.

☛ A „Hasznos Mulattató“ fülviasok számára való képes újság. Jelenleg 25-ik évfolyamát futja. Már ez is mutatja, mennyire szükséges az értelmes ifjaknak ily szép újságot olvasni.
☛ A „Lányok Lapja“ szintén kipróbált régi képes újság. 23-ik esztendejét járja, kizárólag ifjú leányolvasóknak való gyönyörű olvasmányokkal van tele.

Mindkét lapnál most, októberrel kezdődött az új folyam. Tehát eddig három füzet jelent meg. Mindegyikhez 3-3 füzet van mellékelve a Tört. arczképcsarnokból. A most belépő megrendelők e megjelent füzeteket azonnal megkapják.

Amely háznál megrendelik e két lap valamelyikét, ott lesz vagy a fiu, vagy a leány számára egy kitűnő képes lap, mely tanít, oktat és mulattat. Azonkívül lesz, ingyen melléklet gyanánt a „Tört. Arczképcs.“, mely a család minden tagjának való, s be-kötve mint diszmu megmarad.

☛ A t. szülők nagy jót tesznek esaládjuknak a megrendelés által, s azon kívül támogatnak egy hazafias vállalatot. Előre fizetni semmit se kell, csak utólagosan, akkor is 68 kros csekély-séget. Mert azt akarjuk, hogy mindenki hozzá juthasson. Az ezred-éves ünnepek elmúltak... hád maradjon meg emlékezete e mű által, mely ezeréves történelmünk diszalbuma, s kunyhóban, palotában tanít a hazaszeretetre.

E megrendelő-jegyet kell csak aláírni s postafordultával megküldjük a kívánt lap már megjelent három első számát, s a Tört. Arczképcs. kilencz első füzetét, mely 9 füzetben 22 kép és életrajz van.

Megrendelő-jegy.

Utólagos fizetés mellett megrende-lem a „Hasznos Mulattatót“, vagy a „Lányok Lapját“ a „Történelmi Arczképcsarnok“ melléklettel, az okt.-decz. negyedre 1 frt 36 krért.

Ez összeget két részben fizetem: 68 krt akkor, midőn megkapom a lapl-első, 2-ik és 3-ik számát és a Tört. Arczképcs. 9 első füzetét.

A második 68 krt pedig csakis a negyedév elteltével fizetem, mikor az okt.-dec. negyedre első 6 füzet lapot és az azokhoz csatolt 18 füzet Tört. Arczképcs.-kot, tehát összesen 24 füzetet, mind megkapom.

(Olvasható aláírás.)

A pontos cím.

E szelvényt le kell vágni és 2 kros bélyeggel a postaszekrénybe dobni.

Tyukszemben

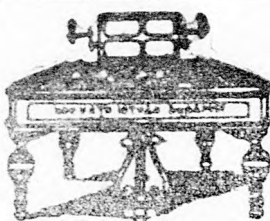
szenvedőknek melegen ajánlja biztos eredménnyel járó tyukszemirtő szerét, egy mindenhol található növényt és használati utasítást díjmentesen küld

DEÁK FERENCZ

Budapest,

Práter-utca 44. szám.

(Válaszra 15 kros bélyeg csatolandó.)

A hangzer-kiállításán mindennap d. u. 4-7 óráig Margit és Gizella leányaim saját készítésű cimbal-maímon kettőben hangverseny-zenek, beléptidij nélkül.

Ajánlom dusan felezerelt hang-zeraktáramat: hegedű, fuvola, harmonika, automaták zenével, zongora, cimbalnok s egyéb hangzerekben. Kiadásomban meg-jelentek: Cimbalomiskola, írta Kuliffay Izabella, főhercegi zene-tanárnő. Tartalmaz 94 dalt és számos étűdöt, ára 8 frt 50 kr., díszkötésben 4 frt 50 kr. Cimbal-mozók folyóirata, VII. évf. szer-keztzi Késmárky Arpád. Elő-fizetés egy évre 4 frt 80 kr. Meg-jelenik 14 napban egyszer 4-6 darabban. Magyar tilkóiskola, ára 1 frt. Előfizetők minden e szakba végő javításokat. Képes árjegy-zeket ingyen küldök.

Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherceg 3 ca. és kir. fen-sége udvari szállítója.

Budapest, Erzsébet-körut 2.

és Keroposi-ut 46. szám.

A

Magyar Néplap

most már

25.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legel-terjedtebb heti lap.

Iszákosság

gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt Antibetinnel. Izen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára 2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makaacs bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Lugoson 19. sz.

Olcsó kölcsönök

(300 frttól kezdve felfelé)

földbirtokokra közvetít

DEÁK JÁNOS

NYITRÁN.

F.világosításokat igénylő levelekhez 10 kr. levélbélyeg mellékelendő.

Főnyeremény
esetleg
500,000
márka.

Szerencse-
hírnök.

A nyeremények-
ért az állam ke-
zeskedik.

Fölhívás nyeremény kilátásában

a Hamburg állam által garantírozott nagy pénzsors-huzáshoz, melyben

10 millió 746,990 márka

biztos nyereménynek kell történni.

Ezen előnyös pénzsorsolás, mely terv szerint csupán 112,000 sorsjegyet tartalmaz, a következők. Ugyanis a főnyeremény esetleg 500,000 márka.

Nyeremények	800,000 márka.
1 nyeremény	200,000 márka.
1 nyeremény	100,000 márka.
2 nyeremény	75,000 márka.
1 nyeremény	70,000 márka.
1 nyeremény	65,000 márka.
1 nyeremény	60,000 márka.
1 nyeremény	55,000 márka.
2 nyeremény	50,000 márka.
1 nyeremény	40,000 márka.
3 nyeremény	20,000 márka.
21 nyeremény	10,000 márka.
46 nyeremény	5,000 márka.
106 nyeremény	3,000 márka.
206 nyeremény	2,000 márka.
782 nyeremény	1,000 márka.
1348 nyeremény	400 márka.
42 nyeremény	300 márka.
138 nyeremény	200, 150 márka.
35327 nyeremény	155 márka.
8961 nyeremény	134, 104, 100 márka
9249 nyeremény	73, 45, 21 márka.

Egészben 56,240 nyeremény, melyek néhány hónap alatt 7 részletben biztosan kisorsolottnak. Az első osztályú főnyeremény 50,000 márka, a 2. osztályban 55,000 márkára emelkedik, a 3-ikban 60,000-re; a 4-ikben 65,000-re; az 5-ikben 70,000-re; a 6-ikben 75,000-re; a 7-ikben 200,000-re és jutalommal 300,000-el együtt esetleg 500,000 márkára.

Az első osztályhoz, mely hivatalosan állapított meg, kerül az eredeti sorsjegy csak 3 frt 50 kr., fél 1 frt 75 kr., 1/4 90 kr.

A huzás megtörténte után minden egyes sorsjegytulaj-donos fölszólítás nélkül azonnal megkapja tőlem az állami huzás-lajstromot.

Az állam címerével ellátott sorsolási-tervezetet, melyben meglátható a nyereményeknek és huzásoknak 7 osztályba való sorozása, előre megküldöm ingyen.

A nyeremény-összegek kifizetése és szétküldése közvet-lenül általam történik fölszólítás nélkül és legnagyobb titoktartás mellett.

☛ Megrendeléseket kérek akár postautalványon, akár utánvétellel.

☛ A küszöbön álló huzások iránt való tekintetből kérem a megrendeléseket sürgősen megtenni, de legkésőbb 2-2

ez év november 19-ig

Heckscher József,

bank- és váltóüzlet-tulajdonos
Hamburgban.